

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

JARDno-2023-1837

Järvenpään kaupungin lausunto, Valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2025-2032.

Väylävirasto laatii vuosittain väyläverkon 8 vuotisen investointiohjelman osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne12) -toimeenpanoa. Investointiohjelman luonnoksesta vuosille 2025-2032 on pyydetty Kuuma -seudun yhteistä lausuntoa, sekä erillislausuntoa Järvenpään kaupungilta. Lausunto on pyydetty annettavan lausuntopalvelu.fi -sivustolla 23.12.2023 mennessä. Järvenpään kaupunki on viimeksi lausunut 2024-2031 suunnitelmaluonnoksesta vuoden 2023 keväällä.

Investointiohjelma toimii Väyläviraston vuosittain päivittyvänä esityksenä tärkeimmistä lähivuosien liikenteen infrastruktuurihankkeista. Investointiohjelman hankkeiden toteuttamisesta päättää lopulta eduskunta. Liikenne 12 suunnitelma määrittää investointiohjelman taloudellista kehystä. Väyläverkon investointiohjelma sisältää kehittämishankkeita, isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia sekä pienempiä parantamishankkeita. Kokonaisuudessaan investointiohjelmassa uusiin kehittämisinvestointeihin on käytettävissä n. 2,9 miljardia euroa, joka jakautuu seuraavasti: maanteille n. 1,2 miljardia, rautateille n. 1,4 miljardia euroa ja vesiväylille n. 200 milj. euroa. Väylävirasto pyytää avoimella lausuntopyynnöllä vuosittain päivitettävästä investointiohjelmasta lausuntoja, joiden kautta tulee esille sidosryhmien tietoa ja näkökulmia investointiohjelmaan liittyen. Väylävirasto pyytää tarkastelemaan investointiohjelman luonnosta seuraaviin kysymyksiin nojaten.

1. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin ja muuttuneeseen toimintaympäristöön?

Investointiohjelmassa on tunnistettu ja käyty läpi liikenneverkon kehittämisen ja parantamisen tarpeet ja resurssit, joiden suhdetta haastaa infrastruktuurin rakennuskustannusten nousu. Järvenpään näkökulmasta tärkeitä hankkeita jää odottamaan toteuttamista myöhemmälle ajalle. Investointiohjelmassa tulisi pyrkiä keskittymään kestävien liikkumismuotojen edistämisen ohella elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä turvaaviin väylähankkeisiin. Maailman poliittisen tilanteen johdosta satamaliikenteen toimintaedellytysten turvaaminen on ensisijaisen tärkeää, ja esimerkiksi kansallisesti merkittävien logististen yhteyksien suunnittelua ja rakentamista tulisi edistää yleisestä rakentamisen kustannustason noususta huolimatta. Kansallisen huoltovarmuuden varmistaminen edellyttäisi nykyisen valtion väyläverkon kehittämisen ohella lisäksi kiireellisiä toimia muun muassa poikittaisten valtateitä yhdistävien reittien toteuttamisen osalta. Elinkeinoelämän edellytysten parantamisen ohella poikittaiset logistiset yhteydet mahdollistaisivat maankäyttöetuja, ympäristöystävällisempää tavaraliikennettä ja suoraviivaisempia yhteyksiä sekä vaihtoehtoisia reittejä myös poikkeustilanteissa.

2. Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?

Investointiohjelman perustelut on esitetty selkeästi ja niiden suhde vaikutusten arvioinnin tuloksiin on osoitettu. Järvenpään kaupungin mielipiteenä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

kansantaloudellisen näkökulman ylläpito investoinneissa on tärkeää mm. työvoimasaavutettavuuden ja logistiikan toimintaedellytysten näkökulmasta. Myös liikenneturvallisuuden merkitys kansantalouteen ja kansalaisten hyvinvointiin on erittäin suuri. Uusia perusteluita kaivattaisiin myös huoltovarmuuskäytöstä ja liikenneverkon haavoittuvuuden estämiseksi / sen toiminnan turvaamiseksi onnettomuus- ja poikkeustilanteissa, puolustukselliset näkökulmat huomioiden.

3. Miten muuttaisitte investointiohjelman Liikenne 12 mukaisen liikennemuotokohtaisen talouskehityksen puitteissa ja miten perustelette muutosten paremmat vaikutukset?

Yleisellä tasolla Järvenpään näkemyksen mukaan Väyläverkon investointiohjelman ja seudullisten MAL suunnitelmien yhteensovittaminen on tärkeää johdonmukaisen liikennejärjestelmän ja maankäytön kehittämisen edistämiseksi. Järvenpään kohdalla tämä tarkoittaa erityisesti Keski-Uudenmaan pohjoisen logistiikkayhteyden rakentamista (MT 1452). Logistiikkayhteyden osalta Järvenpään kaupunki korostaa nimenomaan yhteyden kansallista logistista vaikutusta, sekä vaikutusta liikenneturvallisuuteen ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin. Kaupunki on osaltaan edistänyt väylän suunnittelua ja suunnittelee yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa poikittaisyhteyksiin liittyvien alikulkujen ja risteysalueiden toteutusta. Lisäksi kaupunki on kustannuksellaan toteuttanut Haarajoella teollisuusalueen liittymäjärjestelyt Uudenmaan ELY:n vaatimuksia ja tulevaa yhteyttä huomioiden, kaupunki on osaltaan varautunut hankkeeseen liittyvien toimenpiteiden toteuttamiseen tulevaisuudessa.

Valtio on tehnyt viime vuosien aikana myönteisiä päätöksiä muun muassa alueellisten kävely- ja pyöräilyverkkojen kehittämiseen myönnettävien avustusten osalta. Tätä suuntausta pidetään hyvänä ja kestävästä liikennejärjestelmästä kehittäjänä. Pienien ja kustannustehokkaiden hankkeiden edistämiseen suunnatuilla määrärahoilla saadaan usein merkittäviä hyötyjä, mistä johtuen ns. KUHA rahoitus, tai jokin muu vastaavalla tavoin toimiva rahoitusmalli tulisi säilyttää, ja sen määrärahoja ylläpitää esim. 15 milj. € / vuosi tasolla. Lisäksi väyläverkon investointiohjelmassa voitaisiin yleisellä tasolla kiinnittää enemmän huomiota kaupunkien/kuntien yhdistävien seudullisten yhteyksien kehittämiseen. Helsingin seudulla on edelleen esimerkiksi Järvenpään ja Keravan välillä merkittävä, ns. pohjoisbaanaan luettu puuttuva pyörätieyhteys, joka on tunnistettu erittäin tärkeänä MAL suunnitelman laadinnan yhteydessä, sekä Päävetyön päivityksessä.

Järvenpään kaupunki toistaa Kuuma-kuntien yhteislausunnossa todetun tyytymättömyyden Liikenne 12- suunnitelman mukaiseen yhteisrahoitusmalliin ja erityisesti periaatteeseen, jonka mukaan valtion kustannusosuus olisi maksimissaan 50 % valtion verkolla toteutettavissa kaupunkiseudun liikennejärjestelmää parantavissa tie-, raide- ja muissa mahdollisissa hankkeissa. Lähtökohdista tulee olla, että valtio vastaa valtion väylistä ja niiden kustannuksista ja kunnat katuverkosta. Seutukuntia palvelevien reittien osalta on käyty keskusteluja kaavoituksen kehittyessä siitä, että valtion teitä veloitettaisiin kaavoituksellista lähtökohdista siirtämään kaupungin kunnossapitoon. Tämä ei ole kaupunkien kannalta useimmiten toivottu kehityssuunta. Investointiohjelmissa tulisi peruskorjausvelan pienentämisessä keskittyä enemmän siihen, miten valtio-omisteisten teiden kunnossapito ratkaistaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

siten, ettei kustannusvaikutuksia teiden kunnossapidosta siirretä kaupungeille sillä varjolla, että ne muodostuvat kaduiksi kaavoituksen edetessä.

4. Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seurantaa?

Järvenpään kaupunki toistaa KUUMA- yhteislausunnon, -ja aiemman väyläverkon investointiohjelman antaman oman lausuntonsa toteamuksen siitä, että sisäisenä työnä valmistellussa Väyläverkon investointiohjelman laadinnassa voitaisiin tulevaisuudessa osallistaa kuntia enemmän. Liikenneverkon kehitys on vahvasti sidonnainen maankäytön kehittymiseen, ja kunnilla on useassa tilanteessa paras käsitys maankäytön kehittymisen edellytyksistä kullakin alueella. Investointiohjelman seurantaa varten tulisi perustaa seurantaryhmä, johon kutsutaan edustus kunnista.

Osallistamisen ohella kaupunki pitää tärkeänä sitä, että hankkeita (mukaan lukien MAL -hankkeet) ja niiden investointitarvetta arvioitaisiin myös monipuolisemmin, ei ainoastaan suurten kaupunkien liikenteellisistä tarpeista lähtevänä. Rahoituksen suuntaaminen ydinkeskustojen ulkopuolelle mahdollistaisi monien pääkaupunkiseutua rasittavien ruuhkien jakautumisen esimerkiksi tehokkaampien poikittaisyhteyksien varrelle ja mahdollistaisi useammille kehyskunnille sijoituvia logistisia ja muita yhteiskuntaa palvelevia elinkeinoelämän toimintoja.

5. Minkä investointiohjelman ulkopuolisten kohteiden suunnittelua tulisi vaikuttavuuden perusteella edistää lähivuosina?

Aiemmin todetun mukaisesti, Järvenpään kaupunki pitää kansallisesti erittäin tärkeänä Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteyksien (Järvenpää - Nurmijärvi -yhteys, Kehä IV, valtatie 25 kehittämisen seuraavat vaiheet) suunnittelu- ja toteutusvalmiuden parantamista. Tähän kytkeytyy myös laajempi kansallinen tarve raskaan liikenteen taukopaikkojen kehittämisestä.

Lisäksi kaupunki pitää Järvenpään ja Keravan välisen radan varren pyörätien ns. pohjoisbaanan osuuden suunnittelua ja rakentamista näkökulmastaan tärkeimpänä seudullisena pyörätieyhteytenä. Väylän tarve on tunnistettu kaupungin liikenneverkon tavoitesuunnitelmissa jo lähes 50 vuoden ajan.

6. Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmää?

Kahdeksalle vuodelle laadittava investointiohjelma on tärkeä instrumentti liikennejärjestelmän suunnittelun pitkäjänteisyyden näkökulmasta. Kaupunki on omassa investointiohjelmassaan tehnyt varauksia yhteisiin hankkeisiin pitkäjänteisesti ja toivoo Väyläviraston varautuvan omalta osaltaan tärkeiden hankekokonaisuuksien rahoitukseen.

Päätöksen peruste

Kaupunkikehityslautakunta 21.9.2023 § 58, Kaupunkikehityksen palvelualueen organisaatorakenne ja viranhaltijoiden päätösvalta, 1.10.2023 ALKAEN, § 5 Liikenneinsinööri.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Päätän antaa Järvenpään kaupungin lausuntona Väylävirastolle kuvausosan mukaisen lausunnon koskien Valtion väyläverkon investointiohjelman luonnosta vuosille 2025-2032.

Tiedoksi

Asianosaiset

Allekirjoitus

Liikenneinsinööri Timi Veikkolainen

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo

Päätös pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa (www.jarvenpaa.fi) 20.12.2023 alkaen

Järvenpää
20.12.2023

Aija Schukov
ylläpidon rakennuttajapäällikkö

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty tiedoksi 20.12.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§ 25

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §).